

Βυρών. Ἐφ' ὅσον προβαίνομεν εἰς πλησιεστέρους ἡμῖν χρόνους κατὰ τοσοῦτον ἀφθονώτεροι καὶ πρὸ πάντων αὐθεντικώτεροι καθίστανται αἱ κατὰ τῶν δογμάτων τῆς κρωφαγῆς σχολῆς ἐνστάσεις. Ὁ Μοντέσκιος ἀποδίδει εἰς τὴν βουφαγίαν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ οὐχὶ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ τὴν καρτερίαν, ἀλλὰ μόνον τὴν τραχύτητα τοῦ ἤθους, τὴν ἀποπληκτικὴν κρᾶσιν, τὸ φίλερι καὶ τὴν ποδάγραν. Οὐχ ἦττον θερμοὶ ὑπέριμαχοι τῆς φυτικῆς διαίτης κηρύττονται ὁ Οὐφελάνδος, ὁ Χάλλερ καὶ ὁ Βερναρδίνος Σαμπιέρρος, καθ' ὃν ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ κρέατος πολλὰ μὲν ἔχει τὰ πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα δὲ δὲν παρουσιάζει κἀνέν». Ἐτι δὲ θετικώτερον ἀποφαίνεται ὁ Ῥουσσώ: «Ἀπόδειξις, λέγει, τοῦ ὅτι ἡ ὄρεξις τοῦ κρέατος δὲν εἶναι φυσικὴ τῷ ἀνθρώπῳ πρόκειται ἀναμφισβήτητος ἢ πρὸς τοῦτο ἀντιπάθεια τῶν παιδίων καὶ ἡ προτίμησις παρ' αὐτοῖς τοῦ ἄρτου, τῶν πλακούτων, τῶν ζυμαρικῶν, τοῦ γάλακτος καὶ τῶν ὀπωρῶν. Κἀκίστα δὲ πράττουσιν οἱ γονεῖς οἱ διασφρόντες τὸ ἐνσικτον τοῦτο καὶ καθιστώντες τὰ τέκνα αὐτῶν σαρκοφάγα. Ἡ κατάχρησις τοῦ κρέατος, ἂν δὲν βλάβη τὸ σῶμα, ἀποθηροῖ ἀναμφισβητήτως τὴν ψυχὴν». Πυθαγορικῶς ἀνατραφεὶς ὑπὸ αἰσθηματικῆς μητρὸς ἀποστρεφομένης τὸν φόνον κατοικιδίων ζῶων, ὁ Λαμαρτίνος ἐτρέφετο νέος ὦν ἀποκλειστικῶς διὰ λαχάνων, γάλακτος καὶ ὀπωρῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιβρῶν τούτων ἐσχιούργησε τὰς «Ποιητικὰς Μελέτας». Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἀναμιχθεὶς ἔπειτα εἰς τὴν κοσμικὴν καὶ πολιτικὴν τύρβην ἠναγκάσθη νὰ κρωφαγῇ, τότε ὅμως ἀντὶ ἀληθῶς «Ποιητικῶν» ἔγραψε ἱστορικὰς δὴθεν μελέτας καὶ στίχους κατὰ πολὺ τῶν πρώτων κατωτέρους. Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Βύρωνα πληροφόρομεθα ὅτι ἐκ φόβου μὴ παχύνῃ, ὀλιγίστην ἐλάμβανε καὶ ἐλαφρὰν τροφήν, ἐκ διαλειμάτων μόνον παρακαθήμενος μετὰ τῶν φίλων εἰς σαρδανάπαλεια δεῖπνα, προσφορωτάτην δὲ τῇ ποιητικῇ ἐμπνεύσει ἐνόμιζε τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὸν δι' ἀφθόνου ἀνθρακούχου ὕδατος κεκραμένον οἶνον τοῦ Ῥήνου. Τὸ γεῦμα ἢ μᾶλλον τὰ τέσσαρα ἢ πέντε καθ' ἡμέραν γεύματα, ἅτινα ἐλάμβανεν ὁ Βαλζάκ δσάκις ἐργάζετο, συνίσταντο ἕκαστον ἐκ κυμβίου καφέ καὶ μικροῦ ἄρτίσκου, τοιαῦτα δὲ συμβουλευεὶ συμπόσια εἰς τοὺς ὀρεγομένους «γονίμου συνοσίας μετὰ τῆς Μούσης». Ὁμοίαν ἡκολούθει καὶ εἰς τοὺς πνευματικῶς κοπιῶντας συνίστα δίαιταν, ὁ οὐ μόνον ἐν φιλολόγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἱατροῖς διάσημος Βεζών. Ἡ ἀφθονία τῶν τοιούτων ὑπὲρ τοῦ συμφέρου εἰς τὴν διάνοιαν τῆς φυτικῆς διαίτης ἀποφάνσεων εἶναι τοσαύτη, ὥστε καίτοι ἔχοντες πρὸ ἡμῶν τὸ ἔργον τοῦ Πορφυρίου «Περὶ ἀποχῆς ἀπὸ τῶν ἐμψύχων», οὐδεμίαν ἠσθάνθημεν ἀνάγκην προσφυγῆς εἰς αὐτὸ, ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως μακρὸν νομίζοντες καὶ τὸν πρόχειρον ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν κατάλογον μαρτυριῶν. Ἀντὶ

τῆς μονοτονίας τούτου ἐξαντλήσεως περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἐξῆς γενικωτέραν καὶ ἱκανῶς πειστικὴν, νομίζομεν, παρατήρησιν, ὅτι μετὰ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς διανοίας παντὸς αἰῶνος καὶ πάσης χώρας, πολλοὺς μὲν παριστώσιν ἡμῖν οἱ βιογράφοι ὡς λιτοτάτους τὴν δίαιταν ἢ καὶ ἀποκλειστικῶς χορτοφάγους, οὐδεμίαν ἄλλην θρηνοῦντες ἐνίοτε παρὰ τισι τούτων κατάχρησιν πλὴν τῆς τοῦ οἴνου, τῆς ἀψίνθου, τοῦ ὀπίου ἢ καὶ τοῦ καφέ, ἀπολύτως ὅμως οὐδένα παριστῶντες ὡς ἐξαιρετικῶς σαρκοβόρον. Ἡ παρομοίωσις τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου πρὸς λυχνίαν, τῆς ὁποίας ἡ φωτιστικὴ δύναμις εἶναι ἀκριβῶς ἀνάλογος πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὸ ποιὸν τῆς καταναλισκομένης καυσίμου ὕλης, εἶναι θεωρία ὄλως νέα, ἧς οὐδ' ἔχνος ἀπαντᾶται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, καὶ προωρισμένη πιθανῶς νὰ ζήσῃ ὅσον ζῶσι τὰ ῥόδα καὶ αἱ ἱατρικαὶ θεωρίαι.¹

E. ΡΟΪΛΗΣ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΛΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνίξις ἐδὲ σελ. 44.

Z.

Μόνον ἡ δεσποινὶς Λασεγλιέρ ἠγρούνη καὶ σκεπτικὴ τὸ μέτωπον ἐστηριγμένον ἔχουσα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς, ἐφ' ἧς ἀφθόνως κατέπιπτον οἱ ξανθοὶ τῆς πλόκαμοι, ἴστατο πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου τῆς καὶ ἤκουε τοὺς συγκεχυμένους ψιθυρισμοὺς τῆς νυκτὸς ἤκουε τὸ κελάρυσμα τῶν ὑδάτων, τὸν θροῦν τοῦ σειομένου φυλλώματος, τὴν διακεκομμένην πνοὴν τῆς αὔρας ἤκουε τὴν μυστηριώδη τέλος συμφωνίαν ἐκείνην τῆς φύσεως, ἧτις ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτὸς ἀναπέμπεται ὡς ὕμνος ἐναρμόνιος πρὸς τοὺς μαρμαίροντας οὐρανούς. Καὶ ἡ καρδίᾳ τῆς ἐσκίρτα, πρῶτον ἤδη ἀορίστου συγκινήσεως αἰσθανομένη παλμούσ· διότι ἡ ζωὴ, ὡς κεκρυμμένη πηγὴ μέλλουσα νὰ ἀναβλύσῃ καὶ ἀνορθοῦσα ἤδη τὴν καλύπτουσαν αὐτὴν χλόην, ἐξεγείρετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς καὶ συνετάρασεν αὐτήν. Ἡ Ἐλένη ἀνετράφη ἐντὸς κοινωνίας κομφῆς μὲν καὶ χαριέσσης, ἀλλὰ μονοτονίου, ψυχρᾶς καὶ τυπικῆς· δὲν λέγομεν δυσάρεστου· αἱ δὲ μετὰ τοῦ γέροντος Σταμπλῆ συνμιλίας αὐτῆς, αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Βερνάρδου, ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ τεθνεῶτος ἐκείνου νεανίου, ὃν οὐδέποτε εἶχε γνωρίσει, ταῦτα μόνον ἦσαν μέχρι τοῦδε ἡ ποίησις τῆς νεότητός τῆς. Ἐν ὅσῳ λοιπὸν ἤκουε τὸν Σταμπλῆ ὀμιλοῦντα περὶ τοῦ υἱοῦ του, ἐν ὅσῳ ἀνεγίνωσκε καὶ ἐπανεγίνωσκε τὰς τρυφερὰς καὶ ἱπποτικὰς ἐκείνας ἐπιστολάς τὰς γραφείσας ὅλας τὴν ἐπιούσαν μάχης καὶ ἐν τῇ μέθῃ τοῦ θριάμβου, τὰς ἐπιστολάς ἐκείνας, ἐν αἷς ἀπεκαλύπτετο ὅλη ἡ οὐκὴ στοργή, ὅλος ὁ πρὸς τὴν δόξαν ἐνθουσιασμός νεανίου παιδικοῦ τὴν καρδίαν καὶ ἤρωος ἐν ταυτῷ, ἡ δεσποινὶς Λα-

1. «Ποιητικὴ Στάθ»

σεγλιερ ἤσθάνετο βαθμῶδὸν τὴν ποιητικὴν ἐκείνην ἀγάπην, ἣν ἐμπνέει ἡ ἀνάμνησις φίλου προώρως καταλιπόντος τὸν κόσμον. Ἄλλὰ τὸ παράδοξον ἐκεῖνο αἰσθημα ἀνεπτύχθη μυστηριωδῶς ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς· καὶ διατί νὰ φοβηθῆ ὄνειρον, οὐτινος ποτὲ δὲν ἐφαντάσθη τὴν πραγματικότητά; Διατί νὰ ὑποπτευθῆ σιαν, ἥς τὸ σῶμα ἐκοιμᾶτο ὑπὸ τὸ χῶμα τοῦ τάφου; Ἐνίοτε λοιπὸν κατὰ τοὺς περιπάτους τῆς ἐλάμβανε μεθ' ἑαυτῆς τὰς ἐπιστολάς ἐκείνας, ὡς λαμβάνει τις προσφιλὲς βιβλίον· τὴν αὐτὴν δὲ μάλιστα ἐκείνην πρῶτῶν καθημένη ἐπὶ τῆς κλιτύος τῶν λόφων, ὑπὸ τὴν σιαν τῶν λευκῶν, εἶχεν ἀναγνώσει τὴν συγκινητικωτάτην ὄλων, τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ἐν ἣ ὁ Βερνάρδος ἔπεμπε πρὸς τὸν γηραιὸν αὐτοῦ πατέρα τεμάχιον ἐκ τῆς ταινίας τοῦ πρώτου παρασήμου, ὑπερῆλαβε· τὸ δὲ τεμάχιον ἐκεῖνο, ἄχρουν πλέον ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς πυρίτιδος καὶ ἐκ τῶν φιλημάτων τοῦ ἀτυχοῦς Σταυμπλή, ἐσώζετο ἔτι ἐπιμελῶς ἐντὸς αὐτῆς περιτετυλιγμένον. Ἡ Ἐλένη λοιπὸν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σκέψιν, ὅτι ἡ ἄχρουν ἐκείνη ταινία ἤξιζε περισσότερον ἢ τὰ ῥόδα καὶ αἱ καμέλια, ἃς ὁ κύριος Βωμπέρ ἔφερεν ἐπὶ τῆς θηλῆς τοῦ ἐπενδύτου του. Ἐπανήρχετο λοιπὸν τὴν κεφαλὴν ἔχουσα πλήρη τῶν φλογερῶν ἐκφράσεων, ἃς ἀνέγνωσεν, ἀλλὰ μόλις εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον, μόλις ἐπάτησεν ἐντὸς τῆς αἰθούσας καὶ ἐπαρουσίασαν αὐτῇ τὸν Βερνάρδον, τὸν Βερνάρδον ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, τὸν Βερνάρδον ἰστάμενον ἐνώπιον αὐτῆς ζῶντα καὶ ὑγιᾶ! Τοῦτο ἦτο ἀναμφιβόλως περισσότερον παρ' ὅ,τι ἐχρειάζετο, ὅπως ἐξάψῃ φαντασίαν καθυδούσαν καὶ μὴ συγκινηθεῖσαν μέχρι τοῦδε εἰ μὴ δι' ἀσήμαντα πράγματα. Ἡ παράδοξος λοιπὸν ἐμφάνισις τοῦ νεανίου ἐκεῖνου, ὅστις πρὸς οὐδένα ὠμοίωζεν ἐξ ὧσων ἐγγώρισε μέχρι τοῦδε καὶ ὅστις ἀνταπεκρίνετο ἀρκετὰ καλῶς πρὸς τὸ κατ' ἰδέαν, ὑπερ συγχευμένως πως εἶχε συλλάβει περὶ αὐτοῦ· ἡ δυσχερῆς θέσις τοῦ υἱοῦ ἐκεῖνου τοῦ ἀποκληρωθέντος, ὡς ἐνόμιζεν, ἔνεκα τῆς πατρικῆς τιμιότητος, τὸ σοβαρὸν καὶ μελαγχολικὸν αὐτοῦ ἦθος, ἡ ἀρεμῆς ἐκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν του, ἡ διήγησις τῶν ταλαιπωριῶν καὶ τῶν παθημάτων του, ὅλα τέλος τὰ καθ' ἑἴασα τῆς παραδόξου ἐκείνης ἡμέρας, ἐνεποίησαν ἐπὶ τῆς ἀθῶας κόρης ἐντύπωσιν ῥωμαντικὴν καὶ βαθυτάτην. Οὕσα δὲ πολὺ μακρὰν τοῦ νὰ ὑποπτεύσῃ τὰ ἐν αὐτῇ συμβαίνοντα, ὡς νὰ φοβηθῆ, ἀφῆθη ἀταράχως εἰς τὸ ῥεῦμα τῶν αἰσθημάτων, ἃτινα ἐπλημύρηνσαν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὡς κύματα ἐκ νέου τινὸς κόσμου ὀρμηθέντα. Ἐν τούτοις ἐσκέφθη ὅτι ἐπειδὴ ὁ Βερνάρδος ἔζη, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κρατῆ ἐπὶ πλέον τὰς ἐπιστολάς, ἃς ὁ γέρον Σταυμπλή ἐνεπιστεύθη αὐτῇ Ὀνήσκων· ἀλλ' ὅτε ἀπεφάσισε ν' ἀποχωρησθῆ αὐτῶν ἠσθάνθη θλιψὴν βαθεῖαν καὶ λαβοῦσα αὐτὰς μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀνέγνωσε καὶ πάλιν δι' ἐσχάτην φοράν· καὶ ἀφοῦ εἶπε σιωπηλὸν χαῖρε εἰς τοὺς

συντρόφους ἐκείνους τῆς ἐρημίας τῆς, περιετύλιξεν αὐτὰς ὅλας ἐντὸς φακέλλου καὶ μετὰ τοῦτο ἐπανῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην, ἔνθα ἔμεινεν εἰσέτι ἐπὶ πολὺ θεωροῦσα τοὺς λάμποντας ἀστέρας, τὸν λευκόχρουν ἀτμὸν τὸν αἰωρούμενον ὑπεράνω τῶν δασῶν, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἀόρατος εἶρπεν ὁ Κλαῖν, καὶ τὴν σελήνην, ἣτις ἐφαίνετο ὡς δίσκος χάλκινος ἐγγίζων τὸν ὀρίζοντα.

Ἄν καὶ πρὸ πολλῶν ὥρων εἶχεν ἐξημερώσει, ὁ Βερνάρδος ἐξύπνησεν ἐν μέσῳ σκότους· μία δὲ μόνη ἀκτίς ἡλίου εἰσδύουσα δὲν ἠξέυρω πόθεν ἐχώριζεν εἰς δύο τὸ δωμάτιον ὡς πύρινος αὐλαξ ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐκυλινδούντο μυρία ἀεικίνητα ἄτομα κονιορτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἔμεινεν ἐν τῇ εὐχαρίστω ἐκείνη καταστάσει, ἥτις δὲν ὁμοιάζει οὔτε πρὸς ὕπνον, οὔτε πρὸς ἐγρήγορσιν, αἴφνης ἡ πραγματικότης, ὡς παλίορρα μακρόθεν ἐρχομένη, ἐμυκήθη ὑποκώφως καὶ ὁ Βερνάρδος ἀνεκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἔστρεψε περίξ αὐτοῦ ἐκπεπληγμένα βλέμματα καὶ τεταραγμένως ἐπήδησεν ἐξω τῆς κλίνης του, ἔσυρε βιαίως τὰ παραπετάσματα, ἤνοιξε τὰ ἐσωτερικὰ φύλλα τοῦ παραθύρου καὶ τότε καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του καὶ ὁ νοῦς του φωτισθέντες ταυτόχρονως εἶδον καθαρῶς καὶ τὸ δωμάτιόν του καὶ τὴν τύχην του. Ἄλλ' ὁ ἀετὸς ὁ κοιμηθεὶς ἐν τῇ φωλεῶ του καὶ ἐξυπνήσας αἰχμάλωτος ἐντὸς κλωθοῦ θηριοτροφείου, δὲν αἰσθάνεται ἀλγενοτέραν καὶ ἀγριωτέραν ἀπελπισίαν παρ' ὅσην ἠσθάνθη ὁ Βερνάρδος ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν συμβάντων τῆς προτετραίας· ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν του, ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν ἄνθρωπον, ἐπίορον, ἄτιμον, ἠθέλησε νὰ ρίψῃ ἐκ τοῦ παραθύρου τὰ ἰαπωνικὰ ἀγγεῖα, τὸν κρατῆρα μετὰ τῶν λουδοβικικῶν, τὰς τουρκικὰς ἐμβάδας, τὸν δίσκον καὶ τὰ σιγάρα καὶ νὰ ριφθῆ κατόπιν καὶ ὁ ἴδιος. Ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ πνίξῃ τὴν βαραινίδα, ἐσκέφθη ποῖαν τιμωρίαν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν μαρκήσιον· οὐδ' αὐτῇ δὲ ἡ Ἐλένη εὔρισκε χάριν ἐνώπιον τῆς ὀργῆς του· καθήκοντος δὲ ἀκίνητος ἀντικρὺ τοῦ κατόπτρου ἠρώτα ἑαυτόν, ἐάν ἦτο ἀληθῶς αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Βερνάρδος, θν ἔβλεπεν ἐνώπιον ἑαυτοῦ. Πῶς; αὐτός! ὁ προδῶσας ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὰς ἀρχάς του, τὰς ἰδέας του, τὰ αἰσθημάτων του, τὴν καταγωγὴν του, τὰ καθήκοντά του, τὰς ἀποφάσεις του, αὐτὰ τὰ συμφέροντά του! Αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ συνδιαλλαγεὶς μετὰ τῶν εὐπατριδῶν, ὁ δεχθεὶς φιλοξενίαν παρὰ τῶν δολοφόνων τοῦ πατρὸς του. Ἄλλὰ ποῖον φίλτρον ἐγόητευσεν αὐτόν; ποῖα καταθρόνιος δύναμις ἐδέσμευσε τὴν ὀργὴν του; Καὶ πλήρης ἀγανακτικῆς, διότι ἀφῆθη ν' ἀπατήσασιν αὐτόν ὡς παιδίον, ἐπέστη τότε ὅτι ὁ μαρκήσιος δὲν ἦτο εἰ μὴ κακοῦθης ἄνθρωπος καὶ ἡ θυγάτηρ του ῥαδιοῦργος ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ σχολῇ τῆς κυρίας Βωμπέρ. Κατησχυμμένος δὲ διότι ἀφῆθη νὰ δεσμεύσασιν αὐτόν, ὡς οἱ νάννοι τὸν Γυλλιβέρ καὶ μένεα πνέων ἔλαβε τὸ μαστίγιόν του, ἔσπρωξε τὸν

πλόν του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ ἐξῆλθε τοῦ μεγάρου χωρὶς νὰ ζητήσῃ ν' ἀποχαιρετήσῃ καὶ τοὺς φιλοξενήσαντας αὐτὸν καὶ ἀπόφασιν ἔχων σταθερὰν νὰ μὴ θέσῃ πλέον τὸν πόδα του εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, πρὶν ἢ ἐκδιώξῃ ὀλόκληρον τὸ γένος τῶν Λασεγλιέρ.

Ἄλλ' ἐνῶ διήρχετο αὐλὴν συκεῶν, καστανεῶν καὶ φιλλυρῶν ἄγουσαν εἰς τὰ ἵπποστάσια, ἵνα ε-τοιμάσῃ ὁ ἴδιος τὸν ἵππον, ἐφ' οὗ εἶχεν ἔλθει τὴν προτεραιάν, συνητήθη ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Λασεγλιέρ, ἥτις ἐξήρχετο τοῦ δωματίου τῆς ἀφελῆ καὶ ἀπλουστάτην πρωϊνὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένη· οὕτω δὲ ἐφάνη αὐτῷ ὠραιοτέρα· εἶχε τὸ μέτωπον τόσον ἀγνόν, τὸ βάδισμα τόσον γαλήνιον, τὸ βλέμμα τόσον διαυγές, ὥστε ὁ Βερνάρδος ἠσθάνθη ἀμέσως κλονουμένας τὰς ἀποφάσεις του καὶ διασκεδάζομένην τὴν ὀργὴν του, ὡς διέκλινεν ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Καὶ πῶς νὰ ὑποπτέσῃ ἐπὶ δόλω, ἐπὶ ἀπάτῃ, ἐπὶ βυδουργίᾳ, ἐπὶ ὑποκρισίᾳ τὴν γλυκεῖαν καὶ ἀξιοπρεπεῖαν ἐκεῖνην κόρην; ἔπρεπε τότε νὰ ὑποπτέσῃ ἐπὶ ὠμόσπτι καὶ ἐπὶ φόνῳ τὰς περιστεράς, ὧν τὸ ἰριδόχρουν πτίλωμα ἐστιλβεν ἐνῶ ἐπαίξον ἐπὶ τοῦ ἀντικρῦ αὐτοῦ περιστερεῶνος. Ἡ χαρίεσσα κόρη διευθύνθη ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν νεανίαν.

— Κύριε, εἶπεν αὐτῷ, σὰς ἐζήτουν.

Εἶς τὴν φωνὴν ἐκείνην τὴν γλυκυτέραν τῆς μυρινῶν ἐκρινῆς αὖρας, τὴν καθαρωτέραν τοῦ ἤ-χου ἀνοθεύτου χρυσοῦ, ὁ Βερνάρδος ἐσκιρτήσας καὶ τὸ γόητρον ἤρπασε πάλιν. Εὐρίσκοντο δὲ τὴν στιγμήν ἐκεῖνην πλησίον θύρας ἀνοιγομένης εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ Ἑλένη λοιπὸν ἀνοιξάσα αὐτὴν ἐστήριξε τὴν χειρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Βερνάρδου.

— Ἐλθετε, προσέθηκεν, εἶναι εἰσέτι ἐνωρίς, ἀλλ' ἂν καὶ ὁ πατήρ μου ἐκαυχῆθῃ χθὲς ὅτι θὰ ἐξέλθῃ μεθ' ἡμῶν εἰς κυνήγιον, εἴσθε νῦν ἠναγκα-σμένος νὰ εὐχαριστήθητε μόνον μὲ πρωϊνὸν μετ' ἐμοῦ περίπατον· θὰ χάσῃτε μὲν ὑμεῖς, ἀλλ' οἱ λαγῶφοί θὰ κερδήσωσιν.

— Ἀκούσατε, δεσποινίς, εἶπε μὲ τρέμουσαν φωνὴν ὁ Βερνάρδος καὶ ἀποσύρων ἠρέμα τὸν βραχίονά του ἐκ τῆς χειρὸς τῆς· σὰς σέβομαι καὶ σὰς τιμῶ· θεωρῶ ὑμᾶς τόσον εὐγενῆ, ὅσον καὶ ὠραϊάν· αἰσθάνομαι δὲ ὅτι ἂν δυσπιστήσω πρὸς ὑμᾶς ἔπρεπε νὰ δυσπιστήσω καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν. Ἠγαπήσατε τὸν πατέρα μου, ὑπῆρξατε ὁ φύλαξ ἀγγελοῦ τοῦ γράτορός του, ἐπεριποιήθητε αὐτὸν πάσχοντα, ἐβοηθήσατε αὐτὸν κατὰ τὴν ὥ-ρην τοῦ θανάτου του. Σὰς εὐχαριστῶ καὶ σὰς εὐλογῶ, διότι ἐξεπληρώσατε τὰ χρέη τοῦ ἀπόντος υἱοῦ του καὶ θέλω τηρήσει ἐν τῇ καρδίᾳ μου αἰ-ωνίαν πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνην. Ἐν τούτοις ἀρή-σάτέ με ν' ἀναχωρήσω. Δὲν δύναμαι νὰ σὰς ἐξη-γήσω, ποῖοι σοβαροὶ λόγοι μοι ἐπιβάλλουσι τοῦτο, ἀλλ' ἀφοῦ ὑπέικω εἰς τοὺς λόγους ἐκείνους, ἀφοῦ ἔχω τὴν δύναμιν ν' ἀντιστῶ εἰς τὴν χάριτα μεθ'

ῆς μὲ παρακινεῖτε νὰ μείνω, πρέπει νὰ ἐννοήσητε, δεσποινίς, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι σπουδαῖοι.

— Κύριε, ἀπήντησεν ἡ Ἑλένη νομιζούσα ὅτι ἐνόει τοὺς λόγους ἐκείνους, ἐὰν εἴσθε μόνος ἐπὶ τῆς γῆς, ἐὰν δὲν ἔχητε οὐδαμοῦ σπουδαῖα καθή-κοντα ἀπαιτοῦντα τὴν παρουσίαν σας, ἐὰν ἡ καρ-δία σας εἶναι ἐλευθέρα παντὸς δεσμοῦ, τότε δὲν βλέπω τί δύναται νὰ σὰς ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ μείνητε μεθ' ἡμῶν.

— Εἶμαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ καρδία μου εἶναι ἐλευθέρα παντὸς δεσμοῦ, ἀπήντησε μελαγ-χολικῶς ὁ νεανίας, ἀλλὰ σκέφθητε ὅτι δὲν εἶμαι εἰμὴ στρατιώτης μὲ ἦθη τραγέα ἴσως· δὲν ἔχω οὔτε τὰς κλίσεις, οὔτε τὰς ἐξεις, οὔτε τὰς ἀρ-χὰς τοῦ κυρίου πατρός σας καὶ ξένος ὢν ἐντελῶς πρὸς τὴν κοινωνίαν, ἐν ἣ ζῆτε, θὰ ἦμαι ἔχλη-ρος καὶ θὰ στενοχωροῦμαι ἴσως καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.

— Τοῦτο μόνον εἶναι λοιπὸν; εἶπεν ἡ Ἑλένη. Ἀλλὰ σκέφθητε καὶ σεῖς, κύριε, ὅτι εὐρίσκασθε ἐδῶ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν σας καὶ ὅτι οὐδεὶς θὰ θελήσῃ ποτὲ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὰς κλίσεις σας εἰς τὰς ἐξεις σας, εἰς τὰς ἀρχὰς σας. Ὁ πατήρ μου ἔχει χαρακτηρὰ εὐκόλον, ἐπεικὴ καὶ εὐχά-ριστον· θὰ μᾶς βλέπετε, ὅταν θέλητε, ἢ, ἐὰν δὲν θέλητε, δὲν θὰ μᾶς βλέπετε ποτέ. Θὰ ζήσετε ὅ-πως σὰς ἀρέσκει καὶ ἐκτὸς τῆς θερμοκρασίας, ἣν δὲν δυνάμεθα νὰ μεταβάλωμεν, δι' ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ ὑμᾶς ἐξαρτάται νὰ νομίσητε ὅτι εὐρί-σκασθε ἀκόμη εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Σιθροῖας, ἢ δια-φορὰ εἶναι μόνον, ὅτι ἐδῶ δὲν θὰ παγώνετε καὶ ὅποταν θέλητε δὲν θὰ ἔχετε εἰ μὴ ν' ἀνοιξέτε τὴν θύραν σας διὰ νὰ εὐρεθῆτε εἰς Γαλιζαν.

— Ἔστε βεβαία, δεσποινίς, ἀπήντησεν ὁ Βερ-νάρδος, ὅτι δὲν εἶναι ἡ θέσις μου ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μαρκησίου Λασεγλιέρ.

— Τοῦτο εἶναι τὸ αὐτό, ὡς ἂν ἠθέλετε νὰ εἴ-πητε ὅτι δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ ἰδικὴ μας θέσις, ἀπήν-τησεν ἡ δεσποινίς Λασεγλιέρ· διότι ζῶμεν ἐδῶ ἐπὶ τῶν γαιῶν σας.

Καὶ οὕτως αἱ δύο ἐκεῖνα ἄγναι καὶ εὐγενεῖς καρδίαι ἀπηροῦντο ἐκάστη τὰ δικαιώματά τῆς, ἵνα μὴ ταπεινώσωσιν ἀλλήλας. Ὁ Βερνάρδος τότε ἠρῆσεν, ἐταράχθη, ἐσιώπησε.

— Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι δὲν δύνασθε νὰ φύ-γητε; Δὲν θὰ φύγετε. Ἐλθετε, προσέθεσεν ἡ Ἑ-λένη στήριξάσα πάλιν τὴν χειρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ βρα-χίονος τοῦ νεανίου. Χθὲς σὰς διηγῆθην τὰς τε-λευταίας ἡμέρας τοῦ πατρός σας, μοὶ μένει νῦν ἱερά τις παρακαταθήκη, ἣν μοι ἐνεπιστεύθη κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου τοῦ καὶ πρέπει νὰ σὰς τὴν παραδώσω.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἔσυρε τὸν Βερνάρδον, ὅσως καὶ τὴν φρονὴν αὐτὴν ἠκολούθησεν αὐτὴν, ἀμ-φότεροι δὲ ἐχάθησαν διὰ μέσου τῶν λύσγων καὶ τῶν βάτων τῶν ὑψουμένων ἐκατέρωθεν τῆς ἀνοι-γομένης ἀτραποῦ.